

מ"ת 250/02/14 - מדינת ישראל נגד אריה ניגרי

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

04 מרץ 2014

מ"ת 250-02-14 מדינת ישראל נ' ניגרי(עציר)

בפני	כב' השופטת דלית ורד
מבקש/ת	מדינת ישראל
נגד	
משיבה	אריה ניגרי (עציר)

החלטה

בפני בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים לפי סעיף 21(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -מעצרים), התשנ"ו-1996.

כנגד המשיב הוגש כתב אישום, בו נטען כי ביום 30.1.14, שעה 15:42, נהג רכב מ.ר. 7708552, ברחוב הרצל בתל אביב, ונדרש לעצור בעקבות מידע מודיעיני. המשיב נהג ברכב כשהוא שיכור ונתון תחת השפעת סמים, עיניו מבריקות, התנהגותו רדומה, כשל במבחני ההליכה על הקו והבאת האצבע לאף. בבדיקת שתן נמצאו בגופו תוצרי חילוף של סם מסוכן מסוג קוקאין.

ביום 27.11.2013 נגזר דינו של המשיב בתיק 2616-12-11 בבית משפט לתעבורה בפתח תקווה בגין עבירה של נהיגה בשכרות (להלן - **התיק הקודם**). על המשיב הוטלה פסילה למשך 27 חודשים, ורישיון נהיגתו הופקד במזכירות בית המשפט ביום 12.1.14, כך שבאירוע דנן, נהג בהיותו בזמן פסילה.

בבקשה למעצר עד תום ההליכים נטען כי המשיב נהג באירוע דנן, שעה שעל צווארו רבץ מאסר מותנה לתקופה של חצי שנה שהוטל בתיק הקודם. המשיב הפקיד רישיונו לשם ריצוי הפסילה שהוטלה עליו בתיק האמור, אך כשנעצר הציג לשוטרים רישיון נהיגה תקף, תוך ניסיון להכשילם.

המבקשת הוסיפה כי עצירתו של המשיב, בוצעה בעקבות מידע מודיעיני אודות נהיגתו בזמן פסילה תוך שימוש בקוקאין, ומכאן לטענתה, ניתן להקיש כי נהיגתו באירוע דנן, אינה בגדר אירוע חד פעמי בו הפר את הפסילה שהוטלה עליו ונהג תחת השפעת סם.

המשיב מחזיק ברישיון נהיגה החל משנת 1989, וצבר לחובתו 50 הרשעות קודמות בתעבורה. לחובתו אף עבר פלילי הכולל הרשעות בגין איומים, קשירת קשר לעשות פשע, תקיפת שוטר, תקיפת בן זוג, שימוש במסמך מזויף וזיוף. בגין הרשעותיו אלה הושתו על המשיב עונשי מאסר בפועל, לריצוי בעבודות שירות או מאחורי סורג ובריה. לאחרונה, הורשע בפלילים ביום 24.12.13, והוטל עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה של ארבע חודשים, ומכאן שבעת האירוע

הנוכחי נשא המשיב עונש של מאסר בעבודות שירות.

נוכח האמור, עתרה המבקשת למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים, שכן לטענתה אין לתת בו אימון, נוכח דרכו שלא לציית לחוק, זלזולו המחפיר בשלומו וביטחונו של הציבור, נהיגתו פעם אחר פעם בשכרות, העובדה שלא קיים צו שיפוטי שניתן זמן קצר קודם לכן, על פיו נפסל מלנהוג, ואף החזיק ברשותו רישיון נהיגה תקף, ועשה בו שימוש כשהציגו לשוטרים.

ההליכים הקודמים שהתקיימו בנוגע לתיק זה:

החל מיום האירוע דנן, יום ה'- 30.1.14, ועד ליום ד' -5.2.14 שהה המשיב במעצר בית על פי התנאים שקבע קצין משטרה ותנאים נוספים שנקבעו בהמשך. בדיון ביום 5.2.14, הסכים בא כוח המשיב לקיומן של ראיות לכאורה, ונשמעו טענות הצדדים. בתום הדיון הוריתי על מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת, ובמקביל הוריתי לשירות המבחן להכין תסקיר בעניינו.

בדיון הראשון שנערך ביום 3.2.14, נענתה בקשתו של בא כוח המשיב לדחיית הדיון לשם לימוד חומר הראיות. למחרת, ביום 4.2.14, התייצבו המשיב ובא כוחו, בלא שזימנו לדיון מפקח כלשהו. בא כוח המשיב ביקש דחייה נוספת על מנת לעיין בחומר הראיות ולהתארגן לשם הצגת חלופת מעצר ראויה, והצהיר לפרוטוקול כי "לא יהיה בחלוף הזמן בכל הנוגע לבקשתי מהיום לדחיית הדיון כדי לשמש עילה לטעון שאין לשנות את מצב הדברים היום." נוכח קושי ליתן אימון במשיב, נדרש על ידי כי עד לדיון למחרת היום, יהיה המשיב נתון בפיקוח כלשהו. בסופו של יום, התייצבה אם המשיב, ואושרה כמפקחת, כשהובהר במפורש כי מדובר בהחלטת ביניים בלבד, וכי בדיון שנקבע ליום 5.2.14, ישמעו טענות הצדדים ותינתן החלטה לגוף העניין.

המשיב הגיש ערר לבית המשפט המחוזי על ההחלטה לעצרו עד להחלטה אחרת, אשר נידון ביום 6.2.14. כבוד השופט קאפח דחה את הערר, נוכח נסיבות המקרה ועבר פלילי ותעבורתי מכביד שנזקף לחובת המשיב. בית המשפט ציין כי הפנייתו של המשיב לתסקיר לשם בחינת מסוכנותו, תואמת את פסיקתו של בית המשפט העליון ב-**בש"פ 8864/13 חורם נגד מדינת ישראל** (להלן - **פרשת חורם**).

המשיב הגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון. כבוד השופטת ברק-ארז, פסקה כי דיון בנושא מעצר "בגלגול שלישי", יישמע במקרים מיוחדים בלבד, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים להליך, או בהתקיים נסיבות פרטניות חריגות, כגון פגיעה קשה בזכויותיו של עצור, או כשלא ניתן משקל ראוי לצורך לשמור על שלום הציבור וביטחונו.

כבוד בית המשפט העליון הוסיף וקבע כי:

"ייתכן שהיה מקום להידרש לבקשת הרשות לערור אילו הצביע המבקש על פגיעה קשה בזכויותיו. עם זאת, בנסיבות העניין, ונוכח הודעתה של המשיבה בדבר נכונותה להקדים את המשך הדיון בעניינו, איני סבורה כי יש מקום להידרש לבקשת רשות הערעור. השיקולים שאליהם נדרשו בית המשפט

לתעבורה ובית המשפט המחוזי - שהתמקדו בעברו הפלילי העשיר של המבקש בכל הנוגע לעבירות תעבורה המטילות צל על היכולת ליתן אמון בכך שיעמוד בתנאיה של חלופת המעצר הינם שיקולים ראויים, וזאת כמובן מבלי להכריע באשר לתוצאת האיזון ביניהם, אשר עוד תוסיף ותיבחן במסגרת הדיון בבקשה לעצור את המבקש עד תום ההליכים."

בין לבין, הגיש שירות המבחן בקשה להארכת המועד שנקבע להגשת התסקיר בשבוע ימים, נוכח עומס העבודה המוטל עליו. בהחלטתי ניתנה ארכה בת מספר ימים, כך שהדיון שנקבע מלכתחילה ליום 23.2.14, נדחה ליום 27.2.14. עם קבלת החלטתו של כבוד בית המשפט העליון, פניתי לשירות המבחן על מנת שיפעל להגשת התסקיר במועד מוקדם יותר, אך התברר כי עקב אילוציו לא יעלה בידו לעשות כן.

תסקיר שירות המבחן:

בתסקיר צוין כי המשיב מוכר לשירות מאבחונים קודמים, האחרון שבהם מיוני 2012, בגין עבירת איומים, שבסופו נמנע השירות ממתן המלצה בעניינו, והמשיב נדון, בין היתר, לעונש מאסר בעבודות שירות, אשר במהלך ריצויו נעצר בגין האירוע הנוכחי.

שירות המבחן התרשם כי המשיב מתקשה להכיר באחריותו האישית לבחירותיו, מציג מידע באופן מגמתי, שולל כל בעייתיות בהתנהגותו או באורח חייו, ומשליך את הבעייתיות במצבו על גורמים חיצוניים. המשיב שלל מעורבותו בעבירה של נהיגה בשכרות והשליך את האחריות על גורמי אכיפת החוק. כן שלל שימוש בסמים כלשהם במהלך חייו או שימוש לרעה באלכוהול.

השירות התרשם כי המשיב מתנהל באופן חסר גבולות בהקשרים שונים, מתקשה לווסת עצמו, עונשים שמוטלים עליו אינם גורמים להרתעתו, והוא אינו מכיר בצורך לבצע שינוי בהתנהגותו. לנוכח כך, ההערכה בתסקיר הייתה כי קיים סיכון ממשי להישנות התנהגות בעייתית, לרבות בתחום התעבורה.

שירות המבחן נפגש עם בני משפחתו הקרובה של המשיב אשר הציעו לפקח עליו במעצר בית, ומצא כי הם מנהלים אורח חיים נורמטיבי, מגויסים לתמוך במשיב ומבינים את האחריות הנדרשת מהם כמפקחים. בה בעת נמצא כי עמדתם כלפי המשיב מגוננת וסלחנית, והם אינם מכירים באופן מציאותי בסיכון הטמון בשחרורו.

שירות המבחן התלבט באשר להמלצתו. מחד, הביא בחשבון כי המשיב מגדל בגפו את בנו, ואת האפשרות לחזק את הפיקוח האנושי באמצעות פיקוח אלקטרוני. מאידך, הובאה בחשבון התנהלות המשיב, אשר מתקשה לכבד גבולות וצווי בית משפט, מפחית מחומרת העבירות המיוחסות לו, שולל שימוש כלשהו בסמים וחוסם כל אפשרות להתבוננות עניינית בסיכון הטמון במצבו, וזאת על רקע עבר פלילי ותעבורתי מכבידים, וריצוי מאסר בעבודות שירות בעת מעצרו באירוע דנן.

בסופו של דבר הגיע שירות המבחן למסקנה כי נוכח התנהלותו של המשיב, אשר מעידה על היעדר מורא מן החוק תוך הישנות העבירות, כי המשיב יתקשה לכבד לאורך זמן תנאי שחרור, ולכן בא בהמלצה שלא לשחררו ממעצרו.

חוות דעת מטעם המכון לטוקסיקולוגיה:

בנוסף לתסקיר, התקבלה חוות דעתו של המכון לטוקסיקולוגיה ופרמקולוגיה קלינית בבית חולים שיבא, על פיה נמצא בדגימת השתן שניטלה מהמשיב, קוקאין בכמות של 1991 ml/ng, ותוצרי חילוף חומרים של קוקאין בכמות העולה על 20,000 ml/ng.

טיעוני הצדדים בבקשה למעצר עד לתום ההליכים:

ב"כ המבקשת עמדה על מסקנת תסקיר שרות המבחן לפיה אינו ממליץ על שחרור ממעצר.

עוד ציינה כי בנוסף לעבירות החמורות המיוחסות למשיב, חוסר האמון בו נעוץ אף בניסיונו להכשיל שוטרים בכך שהציג להם רישיון נהיגה תקף, למרות שהיה אותה עת בזמן פסילה.

ב"כ המבקשת ציינה כי גישת המחוקק כעולה מהוראת סעיף 63 לפקודת התעבורה, היא הטלת עונש מאסר על מי שהורשע בשכרות, אשר בשנתיים קודם לכן כבר הורשע בעבירה זו.

לדברי ב"כ המשיב, ההלכה היא שאין להורות על מעצר עד תום ההליכים אלא באותם מקרים חריגים בהם קיים חשש ממשי כי אף חלופת מעצר לא תהווה מענה להגנת הציבור מפני המשיב, תוך הפנייה לשני פסקי דין, התומכים לטענתה בגישה לפיה ניתן לאיין מסוכנות, גבוהה ככל שתהיה, באמצעות חלופת מעצר.

ב"כ המשיב ציינה כי המשיב שוחרר למעצר בית על ידי קצין משטרה ללא פיקוח, לא הפר את תנאי מעצר הבית, ומשנדרש לכך, לאחר שהוגש כתב האישום, התייצב בפני בית המשפט ואף עמד בתנאים המגבילים שהוטלו עליו.

עוד נטען כי בתסקיר נקבע כי המניעה לשחרור לחלופת מעצר נעוצה במשיב עצמו, ולא משום שחלופת המעצר, הכוללת מספר מפקחים נורמטיביים בצירוף פיקוח אלקטרוני, נמצאה לא ראויה.

עוד ציינה ב"כ המשיב את ההשפעה הקשה שיש למעצרו של המשיב על בנו הנתון במשמורתו, וכן ציטטה מסרון שהתקבל לטענתה מאמו של הילד, ממנו עולה התנהגות מתנערת מצידה כלפי הילד.

לאור כל אלו, עתרה ב"כ המשיב לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בבית אמו.

דין והכרעה:

1. כמות הסם שנמצאה בגופו של המשיב בהתאם לחוות הדעת, הייתה גבוהה ביותר. בגזר הדין שניתן בפ"ל 1579

מ.י ענף תנועה ת"א נ' רבינוביץ, צוטט מעדותו של ד"ר גופר, כי המכשור שברשותו אינו מאפשר מדידה מדויקת של ערכים העולים על 20,000, על כן בכל תוצאה המתקבלת מעל 20,000 מצוין הממצא "גדול מ-20,000".

עוד ציין שם ד"ר גופר, כי ריכוז בערכים כאלו מאפיין משתמשי סמים.

2. הפסיקה קבעה לא אחת את דרישת האמון כתנאי בסיס לצורך השחרור לחלופת מעצר.

כך לדוגמא, ב- **בשפ 9573/09 עבדאללה סלימאן נ' מדינת ישראל** ציין כב' השופט פוגלמן:

"..כידוע, על-מנת שיורה בית המשפט על שחרורו של נאשם לחלופת מעצר, עליו בראש ובראשונה להשתכנע כי ניתן ליתן באותו נאשם את האמון שלא ינצל לרעה את דבר שחרורו ויביא להפרת תנאי חלופת המעצר שנקבעו.. ואולם, מדפוס התנהגותו הסדרתי של העורר, בתחום התעבורתי, עולה החשש כי לפנינו נאשם שאין אימת הדין שורה עליו - וככזה, יקשה עלי לראות כיצד ניתן לתת בו את האמון שלא יביא להפרתם של תנאי חלופת המעצר שיקבעו בעניינו.."

ב-**בש"פ 9854/06 עאטיאס נ' מדינת ישראל** נאמר מפי כב' השופטת ברלינר:

"בבסיסו, שחרור בערובה הוא מעין חוזה אמון בין המשוחרר לבין בית המשפט. המשוחרר מתחייב לכך שיעמוד בתנאים ובית המשפט, בהנחה שהוא נותן בו אמון- מורה על שחררו. כל האמצעים הנוספים, יהיו אלו מפקחים בשר ודם או איזוק אלקטרוני, אינם אלא חישוקים שנועדו להבטיח את קיומו של החוזה, אולם אינם יכולים להוות את בסיסו. מקום שבסיס זה אינו קיים, גם איזוק אלקטרוני לא יהווה מענה."

במקרה שבפניי, הוסבר בתסקיר באופן מפורט מדוע אין ליתן אמון במשיב, בין היתר צוינה הכחשתו בדבר שימוש כל שהוא בסם. הכחשה המלמדת על העדר מודעות ובקרה עצמית, שהינם בסיס לטיפול בבעיית השימוש בסמים, באופן המגדיל את עוצמת הסיכון הנובעת ממנו.

3. בשני מקרים שעסקו בעבירות זהות שבוצעו בנסיבות דומות, אישר בית המשפט העליון מעצר עד לתום ההליכים המשפטיים כלהלן:

ב-**בשפ 8495/08 חאפז טבאש נ' מדינת ישראל**, (להלן - **פרשת טבאש**) נדון עניינו של עורר אשר נהג בזמן פסילה וכשהוא שיכור, ואשר התחזה כאחיו והציג רישיון נהיגה מזויף. לא היה לחובתו עבר פלילי, אך עברו התעבורתי החזיק 30 הרשעות, ובעת האירוע היה תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי.

יצוין כי נהיגתו באותו אירוע הייתה כחלוף שנה ממועד תחילת הפסילה, בעוד במקרה דנן נהג המשיב משחלפו אך 18 ימים ממועד תחילת הפסילה.

ערערו של המבקש נדחה על ידי כב' השופטת נאור בציינה:

".. אכן, מעצר עד תום ההליכים בעבירות תעבורה הוא נדיר. גם נסיבות העניין שבפני הן יוצאות דופן. לדעתי אין מנוס מן המסקנה שאם העורר לא יהיה עצור קיימת סכנה של ממש כי הוא יסכן את שלום הציבור. התנהגותו של העורר בפרשה שלפני מעידה עליו כי אין לתת בו אמון.."

במקרה שלפניי אין מדובר בזיוף רישיון נהיגה. אולם קיימת בעייתיות בנסיבות בהן מי שמרצה עונש פסילה, מחזיק ברשותו רישיון נהיגה תקף. אם המשיב הפקיד, כגרסתו, תצהיר במזכירות בית המשפט, אשר משמש תחליף הפקדה, מקום בו אין בנמצא רישיון נהיגה, עולה תהייה בדבר אמינותו.

בנוסף, הצגת רישיון הנהיגה על ידי המשיב לשוטר שעצר אותו באירוע הנוכחי, ביודעו כי רישיונו נפסל, ולאחר שהוגש התצהיר בשמו - עולה כדי הצגת מצג שווא.

ב- בשפ 7031/07 מיכאל חבורסטנקו נ' מדינת ישראל, נדון עניינו של עורר אשר הואשם בעבירות נהיגה בשכרות ובזמן פסילה, אשר ביצע את העבירות המיוחסות לו שישה שבועות בלבד לאחר שהורשע בעבירה קודמת של נהיגה בשכרות.

בית המשפט העליון אישר את החלטת בית המשפט המחוזי כי "במעשיו אלה, כשהוא עובר לכאורה עבירה על גבי עבירה, זמן כה קצר לאחר שהורשע בעבירה של נהיגה בשכרות, נדון לשלילת רישיונו ולמאסר על תנאי, השמיט המשיב (העורר) במו ידיו את האמון שכעת הוא מבקש ליתן בו לצורך שחרורו לחלופת מעצר.

4. מעיון בפסקי הדין שהפנתה ב"כ המשיב, עולה כי נדונו בהם מקרים השונים בנסיבותיהם מעניינו.

ב-בש"פ 4583/12 מורן מארון נ' מדינת ישראל נדון עניינו של מבקש אשר ביצע עבירות קשות. בית המשפט המחוזי מצא כי לא ניתן לתת בו אמון, שכן הסיכון שיפר צווים שיפוטיים כבר התממש כאשר נהג בזמן פסילה. כבוד השופט זילברטל ציין כי גם במקרה מסוג זה, יש מקום לקבל תסקיר מעצר, בפרט נוכח היותו של המבקש צעיר שמעולם לא נעצר קודם לכן, וזאת לעומת הנסיבות שנדונו בפרשת טבאש.

במקרה דנן, התקבל תסקיר אודות המשיב, המונח בפניי.

ב-עמ"ת (ת"א) 51798-05-13 עבד באדיר נ' מדינת ישראל, נדון עניינו של מי שנהג בשכרות ובזמן פסילה, שלא היה לחובתו עבר פלילי. בית המשפט המחוזי החליט על שחרורו למעצר בית וזאת, בין היתר, לאור המלצת שירות המבחן.

המלצה כזו לא ניתנה במקרה שלפני.

5. בפני כעת כל הנתונים הצריכים על מנת לדון בבקשה למעצר עד תום ההליכים. לפי ההלכה שנקבעה בפרשת חורם וכן ב-בשפ 8658/12 גיא ברנס נ' מדינת ישראל, עם קבלת התסקיר, נוצרה נקודת איזון חדשה, ולאורה

עלי לשקול האם מכלול הנתונים מטה את הכף למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים, או שניתן להסתפק בחלופת מעצר.

בסופו של דבר אני סבורה כי נקודת האיזון בהינתן כל המידע המצוי בפניי, לרבות חוות הדעת המלאה של המכון לטוקסיקולוגיה ותסקיר שירות המבחן, בנסיבותיו החמורות של האירוע הנדון, נהיגה תחת השפעת סמים, בשעות אחר הצהרים, בציר תנועה מרכזי בתל אביב, כאשר בגופו של המשיב כמויות גבוהות ביותר של סם, ובהתייחס לקיומו של עבר תעבורתי ופלילי מכבידים ומאסר על תנאי בר הפעלה, הינה מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים. עם זאת, היה ולאחר 3 חודשים ממתן החלטה זו, ההליכים טרם הסתיימו, ניתן יהיה לפנות בבקשה לעיון חוזר בשאלת המשך מעצרו של המשיב.

לא נעלמה מעיני הנכונות שהובעה על ידי בני משפחתו של המשיב להתגייס לתמיכה בו, כעולה מהתסקיר, יש לקוות כי נכונות זו תמצא לעת עתה את ביטויה בהירתמות לתמיכה בבנו הצעיר של המשיב.

ניתנה היום, ב' אדר ב תשע"ד, 04 מרץ 2014, במעמד המשיב באמצעות הליווי ובאי כח הצדדים.